

MINISTARSTVO RADA I MIROVINSKOGA SUSTAVA

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
ZAŠTITI NA RADU**

Zagreb, kolovoz 2018.

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O ZAŠTITI NA RADU**

Članak 1.

U Zakonu o zaštiti na radu („Narodne novine“, br. 71/14 i 118/14) u članku 1. stavku 1. mijenja se i glasi:

„(1) Ovim Zakonom uređuje se sustav zaštite na radu u Republici Hrvatskoj, a osobito nacionalna politika i aktivnosti, opća načela prevencije i pravila zaštite na radu, obveze poslodavca, prava i obveze radnika i povjerenika radnika za zaštitu na radu, djelatnosti u vezi sa zaštitom na radu te nadzor i prekršajna odgovornost.“

U stavku 2. riječ: „drugih“ briše se.

U stavku 4. iza riječi: „skupina“ dodaju se riječi: „radnika i“.

Članak 2.

U članku 2. stavku 1. iza točke 2. dodaje se točka 3. koja glasi:

„3) Direktiva Vijeća 92/57/EEZ od 24. lipnja 1992. o primjeni minimalnih sigurnosnih i zdravstvenih zahtjeva na privremenim ili pokretnim gradilištima (osma pojedinačna direktiva u smislu članka 16. stavka 1. Direktive 89/391/EEZ) (SL L 245, 26.8.1992.)“

Dosadašnje točke 3. do 5. postaju točke 4. do 6.

Članak 3.

U članku 3. stavku 1. iza točke 1. dodaje se točka 2. koja glasi:

„2) *Bolesti u vezi s radom* su bolesti koje uzrokuje više čimbenika od kojih je rad jedan od njih.“

Dosadašnje točke 2. do 12. postaju točke 3. do 13.

U dosadašnjoj točci 13. koja postaje točka 14. riječi: „drugi prostor“, zamjenjuju se riječima „u drugom prostoru“.

Dosadašnje točke 14. do 31. postaju točke 15. do 32.

Članak 4.

U članku 4. iza stavka 1. dodaju se stavci 2. i 3. koji glase:

Članak 7.

U članku 20. stavak 7. mijenja se i glasi:

„(7) Više poslodavaca koji posluju na istoj lokaciji mogu međusobno ugovoriti zajedničko obavljanje poslova zaštite na radu, primjenjujući kriterij broja radnika i ostale kriterije iz stavaka 1., 2., 3. i 4. ovoga članka.“

Članak 8.

U članku 22. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Ministar pravilnikom iz članka 20. stavka 9. ovoga Zakona propisuje način i uvjete polaganja stručnog ispita za stručnjaka zaštite na radu, sastav i način rada ispitne komisije, visinu naknade kojom se podmiruju troškovi polaganja stručnog ispita za stručnjaka zaštite na radu te uvjete za priznavanje statusa stručnjaka zaštite na radu, oblike stalnog stručnog usavršavanja i načine njegovog vrednovanja te evidenciju izdanih uvjerenja stručnjacima zaštite na radu.“

Članak 9.

U članku 32. stavku 5. točka 2. iza riječi: „stavka 1.” dodaju se riječi: „i 2.”.

Članak 10.

U članku 34. stavak. 7. riječi: „tri mjeseca“ zamjenjuju se rijećima: „šest mjeseci“.

U stavku 8. riječi: „smrtne, teške ozljede na mjestu rada“ zamjenjuju se rijećima: „događaja iz članka 65. stavka 1. i 2. ovoga Zakona“.

Članak 11.

U članku 43. stavku 4. iza riječi: „radničkog vijeća“ briše se točka, dodaje se zarez i riječi „odnosno sindikalnog povjerenika s pravima i obvezama radničkog vijeća“.

Stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Ako radničko vijeće, odnosno sindikalni povjerenik s pravima i obvezama radničkog vijeća uskrati suglasnost, poslodavac može u roku od 15 dana od dana dostave izjave o uskrati suglasnosti tražiti da tu suglasnost nadomjesti sudska ili arbitražna odluka u skladu s općim propisom o radu.“

Članak 12.

U članku 54. stavak 2. briše se.

„(2) Odredbe iz ovoga Zakona ne odnose se na obrtnika koji obrt obavlja sam kao niti na poslodavca kojeg zastupa jedna fizička osoba koja je ujedno i jedini radnik kod poslodavca, osim kada za njih obavljaju određene aktivnosti osobe na radu.“

„(3) Osobe iz stavka 2. ovoga članka obvezne su primjenjivati ovaj Zakon kada zajedno s drugom osobom ili s više drugih osoba obavljaju radove na istom mjestu rada.“

Dosadašnji stavak 2. koji postaje stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Pri obavljanju pojedinih specifičnih poslova kod kojih se zbog njihovih posebnosti i neizbjegljivosti s ovim Zakonom ne mogu u cijelosti primijeniti opća načela prevencije, kao pri pojedinim poslovima Oružanih snaga Republike Hrvatske, policije, zaštite i spašavanja, zaštite osoba i imovine, vatrogasaca i pirotehničara te drugim specifičnim poslovima, zaštita na radu uređuje se posebnim propisima ili priznatim pravilima zaštite na radu.“

Dosadašnji stavak 3. briše se.

Dosadašnji stavci 4. i 5. postaju stavci 5. i 6.

Članak 5.

U članku 6. stavak 3. mijenja se i glasi:

„(3) Članove Nacionalnog vijeća iz stavka 2. ovoga članka imenuje Vlada odlukom kao svoje savjetodavno tijelo za zaštitu na radu, a čine ga dva predstavnika koje predlaže ministar nadležan za rad (u dalnjem tekstu: ministar), jedan predstavnik kojeg predlaže ministar nadležan za zdravstvo i po dva predstavnika poslodavaca i radnika koje predlažu reprezentativne udruge poslodavaca i radnika više razine prema posebnom propisu.“

Dosadašnji stavci 4. i 5. brišu se.

Dosadašnji stavak 6. postaje stavak 4.

Dodaje se novi stavak 5. koji glasi:

„(5) Administrativne poslove za Nacionalno vijeće za zaštitu na radu obavlja ministarstvo nadležno za rad“

Članak 6.

U članku 18. stavak 5. mijenja se i glasi:

„(5) Poslodavac je obvezan radnike odnosno njihove predstavnike uključiti u postupak procjene rizika i o tome imati dokumentirane informacije.“

radu pružena hitna medicinska pomoć i zbog koje je ozlijedena osoba zadržana na liječenju u stacionarnoj zdravstvenoj ustanovi ili dnevnoj bolnici.

(3) Obavijest iz stavka 1. i 2. ovoga članka poslodavac je obvezan dostaviti odmah po nastanku ozljede.

(4) Smatra se da je poslodavac ispunio obvezu iz stavka 3. ovoga članka ako je nakon isključenja izvora ozljede, pružanja prve pomoći ozlijedenoj osobi te pozivanja hitne medicinske pomoći ili zbrinjavanja ozlijedene osobe u stacionarnu zdravstvenu ustanovu ili dnevnu bolnicu, bez odlaganja obavijestio mjesno nadležni ured tijela nadležnog za inspekcijski nadzor na broj telefona objavljen na službenim stranicama toga tijela ili na jedinstveni telefonski broj za hitne službe 112.“

Članak 18.

Članak 72. mijenja se i glasi:

,,(1) Poslodavac je obvezan povjereniku radnika za zaštitu na radu:

- 1) osigurati potrebno vrijeme za nesmetano obnašanje dužnosti,
- 2) davati sve potrebne obavijesti i omogućiti mu uvid u sve propise i isprave iz zaštite na radu,
- 3) osigurati uvjete za nesmetano obnašanje dužnosti u skladu s općim propisima o radu kojima su propisani uvjeti za rad radničkog vijeća.

(2) Poslodavac ne smije povjereniku radnika za zaštitu na radu, tijekom obnašanja dužnosti, bez suglasnosti radničkog vijeća ili sindikalnog povjerenika koji ima prava i obveze radničkog vijeća, otkazati ugovor o radu, niti ga na drugi način staviti u nepovoljniji položaj u odnosu na njegove dotadašnje uvjete rada i u odnosu na ostale radnike.

(3) Ako radničko vijeće ili sindikalni povjerenik koji ima prava i obveze radničkog vijeća uskrati suglasnost na otkaz, uskrata mora biti pisano obrazložena, a poslodavac može u roku od 15 dana od dana dostave tog očitovanja zatražiti da suglasnost nadomjesti sudska odluka.

(4) Za obnašanje dužnosti povjerenika radnika za zaštitu na radu povjerenik ima pravo na naknadu plaće za najmanje tri sata tjedno, osim ako se kolektivnim ugovorom to pitanje drugačije ne uredi, a bez mogućnosti ustupanja toga prava drugom povjereniku.“

Članak 19.

U članku 77. stavku 1. riječ: „izvedbenog“ briše se.

Članak 20.

Članak 78. mijenja se i glasi:

Članak 13.

U članku 56. stavku 2. brojka: „20“ zamjenjuje se s brojkom: „50“ i brišu se riječi: „i u pisanim obliku dobiti obavijest da je određen za pružanje prve pomoći“.

Iza stavka 2. dodaju se novi stavci 3. i 4. koji glase:

„(3) Broj osposobljenih i imenovanih radnika za pružanje prve pomoći mora odgovarati broju lokacija poslodavca, smjenskom radu te drugim organizacijskim okolnostima kod poslodavca.

(4) Poslodavac je radnicima osposobljenim za pružanje prve pomoći dužan uručiti pisano odluku o imenovanju za pružanje prve pomoći te obavijestiti sve ostale radnike o radnicima koji su osposobljeni i imenovani za pružanje prve pomoći.“

Dosadašnji stavci 3. i 4. postaju stavci 5. i 6.

Članak 14.

U članku 57. stavku 1. riječi: „duhanskog dima“ zamjenjuju se riječima: „dima duhanskih i srodnih proizvoda, biljnih proizvoda za pušenje te para elektroničkih cigareta“.

U stavku 2., 3. i 4. iza riječi: „pušenje“ dodaju se riječi: „duhanskih i srodnih proizvoda, elektroničkih cigareta i biljnih proizvoda za pušenje“.

Članak 15.

U članku 62. stavku 3. brojka: „30“ zamjenjuje se s brojkom „60“.

Članak 16.

U članku 64. stavku 4. riječ: „radne“ mijenja se riječju: „zdravstvene“.

Iza stavka 4. dodaje se stavak 5. koji glasi:

„(5) Ministar nadležan za zdravstvo, uz prethodnu suglasnost ministra, pravilnikom propisuje sadržaj i način izdavanja isprava iz stavka 3. ovoga članka.“

Članak 17.

Članak 65. mijenja se i glasi:

„(1) Poslodavac je obvezan obavijestiti tijelo nadležno za inspekcijski nadzor o smrtnoj ozljedi nastaloj u prostoriji ili na prostoru u kojem poslodavac obavlja rad.

(2) Poslodavac je obvezan obavijestiti tijelo nadležno za inspekcijski nadzor o ozljedi nastaloj u prostoriji ili na prostoru u kojem poslodavac obavlja rad zbog koje je radniku ili osobi na

(11) Ministar pravilnikom propisuje obveznike, načine, postupke, rokove, vrste podataka i izvješća koje ministarstvu dostavljaju poslodavci, ovlaštene osobe, zavod nadležan za zaštitu zdravlja na radu, zavod nadležan za zdravstveno osiguranje, tijelo nadležno za poslove inspekcije rada te pravila o pristupanju podacima.

(12) Tijela državne uprave, tijela s javnim ovlastima te javne ustanove dužne su na zahtjev tijela državne i javne uprave te javnih ustanova osigurati dostupnost podataka s područja zaštite na radu, poštujući propise o zaštiti osobnih podataka.“

Članak 23.

Članci 83. do 88. i naslovi iznad njih brišu se.

Članak 24.

Dosadašnji članci 89. do 92. postaju članci 83. do 86.

Članak 25.

Dosadašnji članak 93. koji postaje članak 87., mijenja se i glasi:

„(1) Nadležni inspektor rada je dužan obaviti nadzor povodom događaja iz članka 65. stavka 1. i 2. ovoga Zakona odmah nakon primjeka obavijesti o nastanku takvoga događaja od poslodavca, policije, radnika ili liječnika koji je ozlijedenoj osobi pružio medicinsku pomoć.

(2) Nadležni inspektor rada je dužan obaviti nadzor kod poslodavca kod kojeg je utvrđena profesionalna bolest radnika.

(3) O događaju iz članka 65. stavka 1. ovoga Zakona nadležni inspektor rada je dužan, najkasnije u roku od 24 sata od primljene obavijesti o događaju, izvijestiti svoga čelnika.

(4) Čelnik tijela nadležnog za inspekciju rada naputkom određuje koje podatke mora sadržavati izvješće iz stavka 3. ovoga članka.“

Članak 26.

Dosadašnji članak 94. postaje članak 88.

Članak 27.

U dosadašnjem članku 95. koji postaje članak 89. u stavku 1. točka 1. mijenja se i glasi:

„1) ako ne organizira sastajanje odbora za zaštitu na radu najmanje jedanput u šest mjeseci i ako u slučaju smrtnе ozljede ne sazove sjednicu odbora za zaštitu na radu u roku od dva radna dana od nastanka takve ozljede (članak 34. stavak 7. i 8.)“.

„Ministar pravilnikom propisuje način i uvjete polaganja stručnog ispita za koordinatora zaštite na radu, sastav i način rada ispitne komisije, visinu naknade kojom se podmiruju troškovi polaganja stručnog ispita za koordinatora zaštite na radu te uvjete za priznavanje statusa koordinatora zaštite na radu, mjere, pravila, postupke i aktivnosti zaštite na radu na gradilištu te uvjete koje mora ispunjavati koordinator zaštite na radu tijekom izrade projekta, odnosno izvođenja radova.“

Članak 21.

U članku 81. stavku 2. riječi: „ako je“ zamjenjuju se riječima: „, a koje“.

Članak 22.

Članak 82. mijenja se i glasi:

- „(1) Poslove zaštite na radu kod poslodavca mogu obavljati ovlaštene osobe.
- (2) Osoba ovlaštena za obavljanje poslova zaštite na radu obvezna je poslove zaštite na radu obavljati u skladu s odredbama ovoga Zakona i drugih propisa zaštite na radu.
- (3) Osoba može biti ovlaštena za izradu procjene rizika, osposobljavanje za rad na siguran način, ispitivanje sredstava rada, ispitivanja u radnom okolišu te obavljanje poslova zaštite na radu u skladu sa stavkom 10. ovoga članka.
- (4) Ovlaštenje iz stavka 3. ovoga članka može se dati za obavljanje pojedinog ili više poslova zaštite na radu.
- (5) Ovlaštena osoba izdaje isprave o provedenim ispitivanjima radne opreme, odnosno radnog okoliša.
- (6) Ako ovlaštena osoba obavlja poslove zaštite na radu suprotno odredbama ovoga Zakona i drugih pravila zaštite na radu, ovlaštenoj fizičkoj osobi, ovlaštenoj pravnoj osobi i odgovornoj osobi u ovlaštenoj pravnoj osobi oduzet će se ovlaštenja u skladu s propisom iz stavka 10. ovoga članka.
- (7) Ministarstvo postupa i rješava u upravnim stvarima u prvostupanjskom postupku u vezi s davanjem ovlaštenja osobama za zaštitu na radu.
- (8) Ministarstvo obavlja stručni nadzor i reviziju poslovanja ovlaštenih osoba u odnosu na dobivena ovlaštenja.
- (9) Rješenja iz stavka 7. ovoga članka su upravni akti, protiv kojih se može pokrenuti upravni spor.
- (10) Ministar pravilnikom propisuje uvjete pod kojima poslodavac za svoje potrebe i osobe iz stavka 1. ovoga članka mogu biti ovlaštene za obavljanje poslova iz stavaka 3. i 5. ovoga članka, postupak izdavanja, oduzimanja i prestanak ovlaštenja, stručni nadzor nad obavljanjem poslova za koje su ovlaštene, postupak izdavanja isprava o provedenim ispitivanjima i osposobljavanju, obveze i način evidentiranja izdanih i oduzetih ovlaštenja.

Članak 32.

U dosadašnjem članku 100. koji postaje članak 94., u stavku 1. točci 2., brojke „91. i 92.“, zamjenjuju se brojkama „85. i 86.“.

Članak 33.

Dosadašnji članci 101. i 102. postaju članci 95. i 96.

Članak 34.

U dosadašnjem članku 103. koji postaje članak 97., u stavku 7. točci 3. riječi: „osim članaka“ zamjenjuju se riječju: „članci“.

Članak 35.

Dosadašnji članci 104. do 106. postaju članci 98. do 100.

Članak 36.

U cijelom tekstu Zakona riječi: „ministar nadležan za zdravlj“ u određenom padežu zamjenjuju se riječima „ministar nadležan za zdravstvo“ u odgovarajućem padežu.

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37.

Ministar nadležan za zdravstvo će, uz prethodnu suglasnost ministra, donijeti pravilnik iz članka 16. ovoga Zakona, u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 38.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona, Zavod za unapređivanje zaštite na radu prestaje s radom.

(2) Predsjednica Upravnog vijeća Zavoda za unapređivanje zaštite na radu podnijet će nadležnom sudu prijedlog za brisanje Zavoda za unapređivanje zaštite na radu iz sudskog registra u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Danom brisanja iz sudskog registra prestaje mandat predsjednici i članovima Upravnog vijeća Zavoda za unapređivanje zaštite na radu.

(4) Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava preuzet će poslove, imovinu, opremu, pismohranu i drugu dokumentaciju, sredstva za rad, finansijska sredstva te prava i obveze Zavoda za unapređivanje zaštite na radu.

Točka 3. mijenja se i glasi:

„3) ako ne provodi zaštitu nepušača od djelovanja dima duhanskih i srodnih proizvoda, biljnih proizvoda za pušenje i para elektroničkih cigareta te ako ne spriječi pušenje na radnim sastancima ili na mjestu rada (članak 57. stavci 1., 2. i 3.)“.

Članak 28.

U dosadašnjem članku 96. koji postaje članak 90., u stavku 1. riječi: “ investitor, vlasnik građevine, koncesionar ili druga osoba“ brišu se.

Stavak 4. mijenja se i glasi:

„(4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka može se izreći novčana kazna na mjestu izvršenja prekršaja pravnoj osobi u iznosu od 10.000,00 kuna, a poslodavcu fizičkoj osobi i odgovornoj osobi pravne osobe u iznosu od 1.900,00 kuna.“.

Članak 29.

Dosadašnji članak 97. postaje članak 91.

Članak 30.

U dosadašnjem članku 98. koji postaje članak 92., u stavku 1. točka 1. mijenja se i glasi:

„1) ako nije procijenio rizike za život i zdravlje radnika i osoba na radu u pisanom ili elektroničkom obliku, uzimajući u obzir poslove i njihovu prirodu, ili ako procjena rizika nije dostupna radniku na mjestu rada, ili ako u postupku izrade procjene rizika nisu sudjelovali radnici odnosno njihovi predstavnici (članak 18. stavak 1., 2. i 5.)“.

Točka 4. mijenja se i glasi:

„4) ako odmah po nastanku smrтne ozljede i ozljede nastale u prostoriji ili na prostoru u kojem poslodavac obavlja rad zbog koje je radnik ili osobi na radu pružena hitna medicinska pomoć i zbog koje je ozlijedena osoba zadržana na liječenju u stacionarnoj zdravstvenoj ustanovi ili dnevnoj bolnici, ne obavijesti tijelo nadležno za inspekcijski nadzor (članak 65. stavci 1., 2. i 3.)“

Članak 31.

U dosadašnjem članku 99. koji postaje članak 93., stavak 1. mijenja se i glasi:

„(1) Novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ovlaštena za obavljanje poslova zaštite na radu ako poslove zaštite na radu ne obavlja u skladu s odredbama ovoga Zakona i drugih propisa na temelju njega (članak 82. stavak 2.)“.

(2) Članovi Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu imenovani na temelju Zakona o zaštiti na radu (»Narodne novine«, br. 71/14 i 118/14), nastavljaju s radom do imenovanja članova Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 42.

Tri mjeseca nakon stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Pravilnik o evidenciji, ispravama, izvještajima i knjizi nadzora iz područja zaštite na radu („Narodne novine“, br. 52/84).

Članak 43.

Ovaj Zakon stupa na snagu 1. siječnja 2019. godine.

(5) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava će postupati i rješavati u upravnim stvarima u prvostupanjskom postupku o svim pravima i obvezama propisanim ovim Zakonom.

(6) Postupke započete prema odredbama Zakona o zaštiti na radu (»Narodne novine«, br. 71/14 i 118/14) koji nisu pravomoćno dovršeni do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava.

(7) Rješenja o ovlaštenju za obavljanje pojedinih poslova zaštite na radu koja je na temelju Zakona o zaštiti na radu (»Narodne novine«, br. 71/04 i 118/14) i njegovih podzakonskih propisa donio Zavod za unapređivanje zaštite na radu, ostaju na snazi.

Članak 39.

(1) Vlada Republike Hrvatske će u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona Uredbom urediti unutarnji ustroj Ministarstva rada i mirovinskoga sustava.

(2) Ministar rada i mirovinskoga sustava uskladit će Pravilnik o unutarnjem redu prema Uredbi iz stavka 1. ovog članka u roku od 15 dana nakon njezina donošenja.

Članak 40.

(1) Radnici zatečeni u radnom odnosu u Zavodu za unapređivanje zaštite na radu na dan stupanja na snagu ovoga Zakona postaju državni službenici ili namještenici i preuzimaju se u Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava.

(2) Do donošenja Pravilnika o unutarnjem redu iz članka 39. stavka 2. ovog Zakona i rasporedu sukladno propisima o državnim službenicima, zatečeni radnici nastavljaju obavljati poslove koje su obavljali i zadržavaju sva prava iz radnog odnosa koja su stekli do dana preuzimanja.

(3) Državni službenici i namještenici iz stavka 1. ovoga članka rasporediti će se na nova radna mjesta za koja ispunjavaju uvjete sukladno Pravilniku iz članka 39. stavka 2. ovog Zakona.

(4) Preuzeti državni službenici iz stavka 1. ovoga članka koji se ne mogu rasporediti stavit će se na raspolaganje Vladi Republike Hrvatske sukladno propisima o državnim službenicima.

(5) Preuzetim namještenicima iz stavka 1. ovoga članka koji se ne mogu rasporediti otkazat će se radni odnos sukladno općim propisima o radu.

(6) Na preuzete namještenike iz stavka 1. ovoga članka koji ne pristanu na raspored na nova radna mjesta za koja ispunjavaju stručne i druge uvjete, primjenjuju se opći propisi o radu.

Članak 41.

(1) Vlada Republike Hrvatske će imenovati članove Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona.

II. PITANJA KOJA SE RJEŠAVAJU OVIM ZAKONOM

Zakonom se uređuju ova pitanja:

- Utvrđuje se pojam „bolesti u vezi s radom“, koji se u nekoliko navrata spominje u Zakonu o zaštiti na radu ali bez pojašnjenja njegovog značenja,
- Utvrđuje se da se odredbe iz Zakona ne primjenjuju na obrtnika koji obrt obavlja sam kao niti na poslodavca kojeg zastupa jedna fizička osoba koja je ujedno i jedini radnik kod poslodavca, osim kada za poslodavca obavljaju određene aktivnosti osobe na radu. Spomenute osobe dužne su također primjenjivati Zakon kada zajedno s drugom osobom ili s više drugih osoba obavljaju radove na istom mjestu rada, što je u skladu s odredbama Direktive 92/57/EZ o primjeni minimalnih sigurnosnih i zdravstvenih zahtjeva na privremenim ili pokretnim gradilištima.
- Preoblikuje se odredba u vezi s uređenjem provedbe zaštite na radu prigodom obavljanja pojedinih specifičnih poslova kod koji je njihova posebnost u proturječnosti s primjenom općeg načela prevencije, na način da se zaštita na radu u tim slučajevima uređuje posebnim propisima ili priznatim pravilima zaštite na radu,
- Odredba o sastavu Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu se uskladjuje s promjenama nastalim u vezi s ukidanjem Zavoda za unapređivanje zaštite na radu te se sastav istog upotpunjuje članom koji predstavlja segment zaštite zdravlja na radu,
- Obvezuje se poslodavac da o sudjelovanju radnika odnosno njihovih predstavnika u postupcima procjenjivanja rizika ima dokumentirane informacije,
- Ukida se dio odredbe vezan uz „zapošljavanje zajedničkog stručnjaka za zaštitu na radu“ te utemeljenje „zajedničke službe za zaštitu na radu“ od strane više poslodavaca, te se dodaje novi termin „ugovaranje zajedničkog obavljanja poslova zaštite na radu“,
- Stvara se zakonska pretpostavka za utvrđivanje visine naknade kojom se podmiruju troškovi polaganja stručnog ispita za stručnjaka zaštite na radu i za koordinatora zaštite na radu, radi horizontalnog usklađivanja sa propisom koji uređuje proračunske klasifikacije,
- Smanjuje se učestalost održavanja redovnih sjednica Odbora zaštite na radu, sa najmanje jednom u 3 mjeseca na najmanje jednom u 6 mjeseci, s tim da se dopunjaje prekršajna odredba u vezi neodržavanja redovnih sjednica odbora – najmanje jednom u 6 mjeseci,
- Stvara se pravni okvir za donošenje pravilnika koji će regulirati sadržaj i način izdavanja isprava o zdravstvenoj sposobnosti radnika,
- Odredbe o korištenju nadzornih uredaja vezane uz suglasnost radničkog vijeća, uskladjuju se s odredbama Zakona o radu,
- Briše se dio nepotrebne odredbe vezane uz ispunjavanje uvjeta zaštite na radu za strane radnike,
- Smanjuje se potreban broj osposobljenih radnika za pružanje prve pomoći na ukupan broj radnika (umjesto najmanje 1 do 20 radnika, najmanje 1 do 50 radnika), ali se dopunom odredbe naglašava da broj osposobljenih i imenovanih radnika mora odgovarati svim drugim okolnostima kod poslodavca, što znači da na svakoj lokaciji poslodavca i u svakom trenutku najmanje 1 radnik mora biti osposobljen za pružanje prve pomoći. Isto tako dopunjaje se odredba po kojoj poslodavac mora među svim radnicima razmijeniti obavijest o osposobljenosti radnika za pružanje prve pomoći,
- Odredbe u vezi zaštite nepušača uskladjuju se s odredbama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda, na način da se pojam štetnosti „duhanskog dima“ proširuje na pojam „dima duhanskih i srodnih proizvoda, biljnih proizvoda za pušenje te para električnih cigareta“,

OBRAZLOŽENJE

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakon se donosi radi provođenja Akcijskog plana Vlade Republike Hrvatske za administrativno rasterećenje gospodarstva od siječnja 2017. godine, kojim su utvrđene i mјere za racionalizaciju pojedinih obveza iz područja zaštite na radu te radi provedbe Zaključka Vlade Republike Hrvatske od 02. kolovoza 2018. g. kojim se prihvata prijedlog smanjenja broja agencija, zavoda, fondova, instituta, zaklada, trgovачkih društava i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima, među koje je uvršten i Zavod za unapređivanje zaštite na radu (ZUZNR), a zbog kojih je bilo potrebno pristupiti odgovarajućim izmjenama i dopunama Zakona.

Izmjene i dopune Zakona neće utjecati na smanjenje stupnja sigurnosti i zaštite zdravlja radnika na mjestu rada kod poslodavca, odnosno neće povećati rizik od nastanka ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i bolesti u vezi s radom, a osigurat će određeno administrativno rasterećenje poslodavaca. Naime, primjena pravila zaštite na radu na mjestima rada uskladena je sa svim Direktivama Europske Unije na području sigurnosti i zaštite zdravlja na radu.

Pored navedenog, na tragu Akcijskog plana Vlade RH, Zakon se donosi kako bi se i druge zakonske obveze (primjerice stalno stručno usavršavanje stručnjaka zaštite na radu) uredile na način da se njihova provedba osigura bez vođenja upravnog postupka, kao i da se jasnije propišu pojedine obveze poslodavaca, naročito one za čije neprovоđenje su propisane prekršajne mјere, kao što su obveze prijave smrtnih i drugih ozljeda na mjestu rada kod poslodavca.

Nadalje, uočena je potreba dorade i dopune pojedinih odredaba u smislu jasnijih formulacija Zakona (primjerice obavljanje pojedinih specifičnih poslova gdje se ne mogu u cijelosti primijeniti opća načela prevencije), a također su Zakonom obuhvaćena i pitanja zaštite na radu kod obrtnika i samozaposlenih osoba.

Budući da je procjena rizika polazište za provedbu zaštite na radu, a postoje odgovarajući pokazatelji kako radnici i njihovi predstavnici nisu u dovoljnoj mjeri uključeni u procjenjivanje rizika (iako je ta obveza već propisana), Zakonom se dopunjaje prekršajna mјera kojom se nastoji osigurati u većoj mjeri sudjelovanje radnika i njihovih predstavnika u postupcima procjenjivanja rizika i time doprinos realnom utvrđivanju izvora opasnosti i procjenjivanju rizika na mjestima rada.

Također je provedeno uskladivanje pojedinih odredaba Zakona sa odredbama Zakona o radu, Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda te propisa iz nadležnosti resora graditeljstva. Ujedno se Zakonom stvara pravni temelj i određuje pravni okvir za donošenje podzakonskog propisa koji će regulirati pitanje izdavanja isprava službi medicine rada o zdravstvenoj sposobnosti radnika, koja pitanja su od stupanja na snagu Zakona o radu, 14. kolovoza 2014., sada na snazi samo temeljem prijelaznih odredaba Zakona o radu. Ovim Zakonom se također uskladije sastav članova Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu s izmjenama ovoga Zakona vezanim za ukidanje Zavoda za unapređivanje zaštite na radu te radi uključivanja u njegov sastav člana koji će predstavljati segment zaštite zdravlja na radu.

Ujedno, Zakonom su ispravljene i manje greške u odredbama važećeg Zakona o zaštiti na radu.

U stavku 2. briše se riječ „drugih“ uz pojam „bolesti u vezi s radom“, budući da je uvriježen termin iz djelokruga medicine rada „bolesti u vezi s radom“ pa je rječica „drugih“ suvišna, a mogla bi se i pogrešno povezivati uz pojam „profesionalnih bolesti“ koje bolesti su isključivo utvrđene Zakonom o listi profesionalnih bolesti. Nadalje, u stavku 4. dodaju se riječi „radnika i“, uz posebno osjetljive skupine osoba na radu („osobe na radu“ utvrđene čl. 3. st. 1. t. 10. važećeg Zakona), budući da su u važećem Zakonu odredbe članaka 37. do 40. odnose na posebno osjetljive skupine radnika.

Uz članak 2.

Predmetnim člankom navodi se u Zakonu i Direktiva Vijeća 92/57/EEZ od 24. lipnja 1992. o primjeni minimalnih sigurnosnih i zdravstvenih zahtjeva na privremenim ili pokretnim gradilištima, koja je već ranije preuzeta u Zakon o zaštiti na radu („Narodne novine“, br. 71/14 i 118/14).

Uz članak 3.

Predmetnim člankom se dopunjaju pojmovi iz članka 3. Zakona na način da se daje značenje pojma „bolesti u vezi s radom“, te se dosadašnja točka 13. mijenja u padežnom obliku.

Uz članak 4.

U predmetnom članku se dodaju novi stavci 2. i 3. koji navode da se odredbe Zakona ne odnose na obrnika koji obrt obavlja sam te na poslodavca kojeg zastupa jedna fizička osoba koja je ujedno i jedini radnik kod poslodavca, osim kada za njih obavljaju određene aktivnosti osobe na radu. Time se želi naglasiti da se na te kategorije ne odnose obvezе iz Zakona o zaštiti na radu budući da ne postoji odnos poslodavac-radnik, što nikako ne isključuje njihova prava na zaštitu na radu.

Dosadašnjim stavkom 2., koji je preoblikovan u novi stavak 4., napuštena je formulacija da se Zakon o zaštiti na radu ne primjenjuje prilikom obavljanja pojedinih poslova, budući da se Zakon o zaštiti na radu primjenjuje na sve kategorije radnika i na sve poslove, već je naglašeno da se pri obavljanju pojedinih specifičnih poslova zaštita na radu uređuje posebnim propisima ili priznatim pravilima zaštite na radu. Time je otklonjeno moguće pogrešno shvaćanje kako su određeni poslovi pa tako i pojedine kategorije radnika izvan sustava zaštite na radu.

Uz članak 5.

Predmetnim člankom se mijenja odredba članka 6. stavka 3. Zakona, na način da za članove Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu dva predstavnika predlaže ministar nadležan za rad, jednog predstavnika predlaže ministar nadležan za zdravstvo i po dva predstavnika poslodavaca i radnika predlažu reprezentativne udruge poslodavaca i radnika više razine. Navedena promjena potrebna je zbog brisanja odredbi o osnivanju Zavoda za unapređivanje zaštite na radu te njegovoj djelatnosti i upravljanju. Također se dodaje nova odredba koja propisuje da administrativne poslove za Nacionalno vijeće za zaštitu na radu obavlja Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, obzirom da je iste dosada obavljao Zavod koji prestaje s radom.

Uz članak 6.

Predmetnim člankom se mijenja odredba članka 18. stavka 5. Zakona o zaštiti na radu na način da se riječ „i“ zamjenjuje s riječju „odnosno“ radi uskladivanja s dopunom prekršajne odredbe iz članka 26. ovoga Zakona (članak 98. stavak 1. točka 1. Zakona o zaštiti na radu), brišu se riječi „na način propisan ovim Zakonom“ budući da Zakonom o zaštiti na radu nije propisan način uključivanja radnika i njihovih predstavnika u postupak procjene rizika te se dodaje obveza posjedovanja dokumentiranih informacija (odgovarajućih zapisa u pisnom ili

- Smanjuju se obveze čuvanja dokumentacije na radilištu te se dokazi i zapisnici neće morati nalaziti na radilištu na kojemu rad ukupno traje kraće od 60 dana,
- Pojam „radne sposobnosti“ zamjenjuje se pojmom „zdravstvene sposobnosti“, budući da pitanja „radne sposobnosti“ nisu predmetom ovoga Zakona i utvrđeni su drugim propisima iz djelokruga mirovinskoga osiguranja. Time se otklanjanju nedoumice u smislu značenja pojma „radne sposobnosti“ u kontekstu ovoga Zakona,
- Izostavlja se pojam „teške ozljede“ na mjestu rada kod poslodavca, ali se određuje pojam događaja ozljede na mjestu rada kojeg poslodavac ima obvezu prijaviti, budući da je neprijavljivanje takvoga događaja inspekcijskom tijelu, i to odmah po nastanku sankcionirano kao prekršaj. Također se utvrđuje značenje pojma „odmah“ odnosno trenutak prijavljivanja događaja inspekcijskom tijelu,
- Odredbe o obvezama poslodavca prema povjereniku radnika za zaštitu na radu uskladjuju se s odredbama Zakona o radu,
- Odredbe o obvezi koordinatora zaštite na radu tijekom izrade projekta uskladjuju se s propisima iz područja graditeljstva,
- Brišu se odredbe u svezi osnivanja, djelatnosti i upravljanja Zavodom za unapređivanje zaštite na radu.
- Odredba na temelju koje se donosi pravilnik kojim se propisuju obveznici, način, postupci, rokovi, vrste podataka i izvješća koji se dostavljaju Ministarstvu nadležnom za rad, nadopunjuje se tako da se kao obveznik dodaje zavod nadležan za zdravstveno osiguranje,
- Preoblikuju se prekršajne odredbe u vezi izrade elaborata zaštite na radu, prijave početka izvođenja radova, izrade plana izvođenja radova, izrade procjene rizika te obavljanja poslova zaštite na radu od strane ovlaštene osobe,
- Dopunjaje se prekršajna odredba u vezi izrade procjene rizika za slučaj kada u izradi procjene rizika nisu sudjelovali radnici odnosno njihovi predstavnici (povjerenici radnika za zaštitu na radu),
- Određuje se rok za donošenje pravilnika u vezi sadržaja i načina izdavanja isprava u pogledu zdravstvene sposobnosti radnika te se stavlja izvan snage Pravilnik o evidenciji, ispravama i izvještajima i knjizi nadzora iz područja zaštite na radu, i to u roku od tri mjeseca od dana stupanja Zakona na snagu, a u kojem roku će Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje svoje interne akte i propise uskladiti sa činjenicom stanjem prestanka važenja navedenog Pravilnika u dijelu koji se odnosi na „uzroke“ ozljeda na radu.
- Provodi se zaključak Vlade Republike Hrvatske donesen na sjednici održanoj 02. kolovoza 2018. godine, kojim se prihvata Prijedlog smanjenja broja agencija, zavoda, fondova, instituta, zaklada, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima, među koje je uvršten i Zavod za unapređivanje zaštite na radu (ZUZNR) koji se ovim Zakonom ukida, a poslove iz njegove nadležnosti, radnike, imovinu, opremu, pismohranu i drugu dokumentaciju, sredstva za rad, financijska sredstva te prava i obveze, preuzima Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava.

III. OBRAZLOŽENJE POJEDINIХ ODREDBI

Uz članak 1.

Predmetnim člankom stavak 1. mijenja se tako da se u njemu više ne navodi osnivanje Zavoda za unapređivanje zaštite na radu i utvrđivanje njegove djelatnosti i upravljanja, budući da se ovim Zakonom brišu odredbe o osnivanju Zavoda za unapređivanje zaštite na radu, njegovoj djelatnosti i upravljanju.

stavku 2. mijenja minimalni broj osposobljenih radnika za pružanje prve pomoći na način da jedan osposobljeni radnik mora biti osposobljen za pružanje prve pomoći na mjestu rada gdje istodobno radi dva do 50 radnika, umjesto kao do sada gdje radi dva do 20 radnika.

Nadopunom novih stavaka 3. i 4. utvrđuje se da broj osposobljenih i imenovanih radnika za pružanje prve pomoći mora odgovarati broju lokacija poslodavca, smjenskom radu te drugim organizacijskim okolnostima kod poslodavca te da je poslodavac radnicima osposobljenim za pružanje prve pomoći dužan uručiti pisano odluku o imenovanju za pružanje prve pomoći te obavijestiti sve ostale radnike o radnicima koji su osposobljeni i imenovani za pružanje prve pomoći. Time se želi ukazati da na svakom mjestu rada (u istom radnom prostoru) i u svakom trenutku barem jedan radnik mora biti osposobljen i imenovan za pružanje prve pomoći i da se obavijesti o tome moraju razmijeniti među svim radnicima.

Uz članak 14.

Predmetnim člankom se mijenjaju i nadopunjaju odredbe članka 57. Zakona o zaštiti na radu radi uskladivanja s odredbama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih i srodnih proizvoda („Narodne novine“, br. 45/17) kojima se zaštita nepušača od djelovanja duhanskog dima proširuje na zaštitu nepušača od dima duhanskih i srodnih proizvoda, biljnih proizvoda za pušenje te para elektroničkih cigareta.

Uz članak 15.

Predmetnim člankom se mijenja odredba članka 62. stavka 3. Zakona o zaštiti na radu koja se odnosi na obvezu posjedovanja odredene dokumentacije iz zaštite na radu na privremenom radilištu u odnosu na duljinu trajanja radova na privremenom radilištu. Odredba se mijenja na način da se procjena rizika, dokazi i zapisnici ne moraju nalaziti na radilištu na kojemu rad traje kraće od 60 dana, umjesto dosadašnjih 30 dana, ali moraju biti dostupni u roku koji odredi nadležni inspektor. Navedena izmjena je također na tragu Akcijskog plana Vlade RH za rasterećenje gospodarstva, kojom će se obuhvatiti značajan broj izvođača radova na privremenom gradilištu čiji radovi traju kraće od 60 dana.

Uz članak 16.

Predmetnim člankom se mijenja odredba članka 64. stavka 4. Zakona o zaštiti na radu na način da se pojam „radne sposobnosti“ mijenja u pojam „zdravstvene sposobnosti“ kako je i utvrđeno u stvcima 1. i 2. istoga članka, budući da pojam „radne sposobnosti“ nije predmetom Zakona o zaštiti na radu već drugih propisa iz djelokruga mirovinskoga osiguranja.

Dodaje se i novi stavak 5., gdje se utvrđuje propisivanje sadržaja i način izdavanja isprava iz stavka 3. toga članka.

Naime, temeljem prijelaznih odredaba Zakona o radu („Narodne novine“, br. 93/14), članak 233. stavak 3. točka 5., primjenjuje se Pravilnik o poslovima na kojima radnik može raditi samo nakon prethodnog i redovnog utvrđivanja zdravstvene sposobnosti (»Narodne novine«, br. 70/10) kojim je, pored ostalog, utvrđeno i izdavanje isprava specijalista medicine rada o ispunjavanju zdravstvenih uvjeta radnika. Budući da Zakon o radu više ne uređuje ta pitanja, bilo je potrebno Zakonom o zaštiti na radu stvoriti pravni temelj za moguće daljnje uređivanje tih pitanja, pa tako i pitanja za izdavanje isprava o tome na što se poziva odredba članka 64. stavak 3. Zakona o zaštiti na radu.

Uz članak 17.

Predmetnim člankom preoblikuju se, dopunjaju i pojašnjavaju odredbe članka 65. Zakona o zaštiti na radu koje se odnose na obveze poslodavca o obavještavanju tijela nadležnog za inspekcijski nadzor o smrtnoj i teškoj ozljedi nastaloj u prostoriji ili na prostoru u kojem

elektroničkom obliku) o uključenosti radnika odnosno njihovih predstavnika u postupku procjene rizika kao dokaz o provedbi tih obveza.

Uz članak 7.

Predmetnim člankom briše se dio odredbe članka 20. stavka 7. Zakona o zaštiti na radu koji se odnosi na zapošljavanje zajedničkog stručnjaka zaštite na radu i utemeljenje zajedničke službe za zaštitu na radu među više poslodavaca koji posluju na istoj lokaciji, budući da se važećom odredbom zadire u unutrašnju organizaciju poslodavaca što se u praksi pokazalo kao teško provedivo te je stvaralo čitav niz otvorenih formalno pravnih pitanja. Nova stipulacija odredbe daje mogućnost da više poslodavaca koji posluju na istoj lokaciji međusobno ugovore zajedničko obavljanje poslova zaštite na radu.

Uz članak 8.

Predmetnim člankom se dopunjuje odredba članka 22. stavka 3. Zakona o zaštiti na radu tako da se stvara zakonska pretpostavka za utvrđivanje visine naknade kojom se podmiruju troškovi polaganja stručnog ispita za stručnjaka zaštite na radu, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskim klasifikacijama („Narodne novine“, broj 26/10 i 120/13) te se ujedno briše dio odredbe koji se odnosi na „izdavanje, oduzimanje i prestanak odobrenja“ za stručnjake zaštite na radu.

Uz članak 9.

Predmetnim člankom dopunjuje se odredba članka 32. stavka 5. točka 2. Zakona o zaštiti na radu na način da je poslodavac obvezan stručnjaku zaštite na radu, ovlašteniku i povjereniku radnika za zaštitu na radu učiniti dostupnom odgovarajuću dokumentaciju, pored ostalog i dokumentaciju utvrđenu člankom 61. stavak 2. Zakona o zaštiti na radu, tj. evidencije o ozljedama na radu, profesionalnim bolestima i nezgodama na radu.

Uz članak 10.

Predmetnim člankom se, prema utvrđenom Akcijskom planu Vlade RH za rasterećenje gospodarstva, mijenja odredba članka 34. stavka 7. Zakona o zaštiti na radu po kojoj se rok za sastajanje odbora zaštite na radu od najmanje jedanput u tri mjeseca mijenja na rok od najmanje jedanput u šest mjeseci. Također se odredba stavka 8. usklađuje s prijedlogom izmjena članka 65. Zakona o zaštiti na radu.

Uz članak 11.

Predmetnim člankom se mijenjaju i preciziraju odredbe članka 43. stavaka 4. i 5. Zakona koje se odnose na nadzorne uredaje kao sredstva zaštite na radu u danim okolnostima, na način da se usklađuju s odredbama Zakona o radu u slučaju kada se nadzorni uredaji smiju koristiti isključivo uz prethodnu suglasnost radničkog vijeća odnosno uz suglasnost sindikalnog povjerenika s pravima i obvezama radničkog vijeća, a u stavku 5., za slučaj uskraćivanja suglasnosti, utvrđuje se da poslodavac može tražiti da tu suglasnost nadomjesti sudska ili arbitražna odluka u skladu s općim propisom o radu.

Uz članak 12.

Predmetnim člankom briše se odredba članka 54. stavka 2. Zakona o zaštiti na radu koja se odnosi na provođenje zaštite na radu za strane radnike, a ista je suvišna jer su osnovne postavke već utvrđene u stavku 1. istoga članka.

Uz članak 13.

Predmetnim člankom se, prema utvrđenom Akcijskom planu Vlade RH za rasterećenje gospodarstva, mijenjaju i dopunjaju odredbe članka 56. Zakona o zaštiti na radu, kojim se u

uprave, tijela s javnim ovlastima te javne ustanove dužne na zahtjev tijela državne i javne uprave te javnih ustanova osigurati dostupnost podataka s područja zaštite na radu, poštujući propise o zaštiti osobnih podataka.

Uz članak 23.

U svezi Zaključka Vlade Republike Hrvatske donesenog na sjednici održanoj 02. kolovoza 2018. godine, kojim se prihvata Prijedlog smanjenja broja agencija, zavoda, fondova, instituta, zaklada, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba s javnim ovlastima, među koje je uvršten i Zavod za unapređivanje zaštite na radu (ZUZNR) koji se ovim Zakonom ukida, članci 83. do 88. Zakona se brišu.

Uz članak 24.

Zbog brisanja članka 83. do 86. Zakona o zaštiti na radu, članci 89. do 92. Zakona postaju članci 83. do 86.

Uz članak 25.

Zbog brisanja članka 87. Zakona o zaštiti na radu, članak 93. Zakona postaje članak 87. Predmetnim člankom se mijenjaju odredbe istog na način da se te odredbe uskladjuju s odredbama članka 17. ovoga Zakona.

Uz članak 26.

Zbog brisanja članka 88. Zakona o zaštiti na radu, članak 94. Zakona postaje članak 88.

Uz članak 27.

Zbog brisanja gore spomenutih odredbi Zakona o zaštiti na radu, članak 95. Zakona postaje članak 89. Predmetnim člankom dopunjaju su prekršajne odredbe članka 95. stavka 1. točke 1. i 3. Zakona koje se odnose na obveze poslodavca o organiziranju sastajanja odbora za zaštitu na radu najmanje jedanput u šest mjeseci te se proširuje prekršajna odredba u vezi s provođenjem zaštite nepušača, koja se osim na zaštitu nepušača od djelovanja dima duhanskih proizvoda odnosi i na zaštitu nepušača od drugih srodnih proizvoda.

Uz članak 28.

Zbog brisanja gore spomenutih odredbi Zakona o zaštiti na radu, članak 96. Zakona postaje članak 90. Predmetnim člankom se mijenjaju prekršajne odredbe članka 96. Zakona o zaštiti na radu na način da se u stavku 1. brišu riječi "investitor, vlasnik građevine, koncesionar ili druga osoba" pa ostaje samo pojam pravne osobe koja podliježe kazni, kako je inače uvriježeno u stavku 1. prekršajnih odredbi, iz razloga što su svojstva pravnih osoba utvrđena u podstavcima 1.- 4. stavka 1. te iz razloga što pojam „druge osobe“ iz stavka 1. nije utvrđen. Pored toga, izmjenama u stavku 4. briše se riječ poslodavac u dijelu pravne osobe pa se kazna na mjestu izvršenja ne odnosi samo na poslodavca pravnu osobu, već općenito na sve pravne osobe čije obveze su utvrđene u stavku 1. podstavcima 1.- 4.

Uz članak 29.

Zbog brisanja gore spomenutih odredbi Zakona o zaštiti na radu, članak 97. Zakona postaje članak 91.

Uz članak 30.

Zbog brisanja gore spomenutih odredbi Zakona o zaštiti na radu, članak 98. Zakona postaje članak 92. Predmetnim člankom se mijenjaju prekršajne odredbe članka 98. stavka 1. Zakona o zaštiti na radu u odnosu na obveze poslodavca o procjenjivanju rizika, na način da je formulacija stavka 1. bliža utvrđenim obvezama poslodavca iz članka 18. stavak 1. i 2.

poslodavac obavlja rad, budući da je propuštanje takve obveze sankcioniramo kao prekršaj prema odredbama Zakona o zaštiti na radu.

Dopune su obavljene s ciljem veće transparentnosti propisanih obveza poslodavca pa time i provedbe Akcijskog plana Vlade RH za rasterećenje gospodarstva, s time je novim stavkom 2. izostavljen pojam „teške ozljede“ a dogadaj je opisan kumulativno kao ozljeda zbog koje je radniku ili osobi na radu pružena hitna medicinska pomoć i zbog koje je ozlijedena osoba zadržana na liječenju u stacionarnoj zdravstvenoj ustanovi ili dnevnoj bolnici.

Novim stavkom 4. utvrđen je trenutak u kojem je poslodavac dužan bez odlaganja obavijestiti mjesno nadležni ured tijela nadležnog za inspekcijski nadzor o tom dogadaju, tj. pojašnjen je pojam „odmah“ iz stavka 3. ovoga članka.

Uz članak 18.

Predmetnim člankom su preoblikovane i dopunjene odredbe članka 72. Zakona o zaštiti na radu, a dopuna se odnosi na stavak 3. vezano uz pitanja suglasnosti na otkazivanje ugovora o radu povjereniku radnika za zaštitu na radu kada uskraćivanje suglasnosti može nadomjestiti sudska odluka u skladu s odredbama općeg propisa o radu.

Uz članak 19.

Predmetnim člankom se mijenja odredba članka 77. stavka 1. Zakona, radi usklajivanja s propisima iz djelokruga graditeljstva, na način da se briše pojam „izvedbenog projekta“, odnosno brisanjem riječi „izvedbenog“ zadržava se samo pojam „projekta“. Budući da se poslovi projektiranja vežu uz glavni projekt (veza: članak 73. stavak 2. Zakona o zaštiti na radu), zadržavanjem općeg pojma „projekta“ smatra se da se taj pojam odnosi na glavni projekt ili na bilo koji drugi projekt na kojeg će upućivati glavni projekt, a tijekom čije izrade su utvrđene zadaće koordinatora zaštite na radu.

Uz članak 20.

Predmetnim člankom se dopunjuje odredba članka 78. Zakona o zaštiti na radu tako da se stvara zakonska pretpostavka za utvrđivanje visine naknade kojom se podmiruju troškovi polaganja stručnog ispita za koordinatora zaštite na radu, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskim klasifikacijama („Narodne novine“, broj 26/10 i 120/13).

Uz članak 21.

Predmetnim člankom ispravlja se pogreška u odredbi članka 81. stavka 2. Zakona o zaštiti na radu, tako da se riječi „ako je“ zamjenjuju s riječima „a koje“, u smislu najmanjeg broja sati kojeg je poslodavac obvezan ugovoriti sa specijalistom medicine rada koje vrijeme će specijalist medicine rada provoditi na mjestu rada kod poslodavca.

Uz članak 22.

Zbog brisanja članka 83. Zakona o zaštiti na radu, predmetnim člankom se dopunjaju odredbe članka 82. Zakona te će poslove koje obavlja Zavod za unapređivanje zaštite na radu, obavljati ministarstvo nadležno za rad, koje će od stupanja na snagu ovoga Zakona postupati i rješavati u upravnim stvarima u prvostupanjskom postupku u vezi s davanjem ovlaštenja osobama za zaštitu na radu te će obavljati stručni nadzor i reviziju poslovanja ovlaštenih osoba u odnosu na dobivena ovlaštenja. Protiv rješenja koja donosi ministarstvo nadležno za rad moći će se pokrenuti upravni spor. Sastavni dio članka 82. Zakona postaje dosadašnja odredba iz članka 83. Zakona o zaštiti na radu na temelju koje će se donijeti pravilnik kojim se propisuju obveznici, način, postupci, rokovi, vrste podataka i izvješća koji se dostavljaju ministarstvu nadležnom za rad te se ista nadopunjuje tako da se kao obveznik dodaje zavod nadležan za zdravstveno osiguranje. Sastavni dio članka 82. Zakona postaje također dosadašnja odredba iz članka 83. Zakona o zaštiti na radu na temelju koje su tijela državne

Uz članak 36.

Predmetnim člankom vrši se usklajivanje s promjenama koje su u međuvremenu nastupile u odnosu na naziv ministarstva te s time u vezi i naziv ministra nadležnog za djelatnost zdravstva.

Uz članak 37.

Predmetnim člankom utvrđuje se obveza ministra nadležnog za zdravstvo, uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za rad, donošenja pravilnika iz članka 16. ovoga Zakona, tj. iz članka 64. stavka 5. Zakona o zaštiti na radu.

Uz članak 38.

Predmetnim člankom utvrđuje se prestanak rada Zavoda za unapređivanje zaštite na radu, brisanje Zavoda iz sudskog registra i prestanak mandata članova upravnog vijeća te preuzimanje od strane ministarstva nadležnog za rad zaposlenika Zavoda te poslova Zavoda propisanih Zakonom o zaštiti na radu (»Narodne novine«, br. 71/14 i 118/14) i njegovim provedbenim propisima, sredstava osiguranih za obavljanje djelatnosti, prava i obveza, pismohrane i druge dokumentacije koja se odnosi na poslove koje je obavljao Zavod. Ministarstvo će postupati i rješavati u upravnim stvarima u prvostupanjskom postupku o svim pravima i obvezama propisanim Zakonom.

Uz članak 39.

Predmetnim člankom utvrđuje se da će Vlada Republike Hrvatske u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona Uredbom urediti unutarnji ustroj Ministarstva rada i mirovinskoga sustava te da će ministar rada i mirovinskoga sustava uskladiti Pravilnik o unutarnjem redu prema Uredbi u roku od 15 dana nakon njezina donošenja.

Uz članak 40.

Predmetnim člankom utvrđuje se da radnici zatečeni u radnom odnosu u Zavodu za unapređivanje zaštite na radu na dan stupanja na snagu ovog Zakona postaju državni službenici ili namještenici i preuzimaju se u Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava. Predmetnim člankom također se ureduje njihov radno – pravni status odnosno raspored sukladno propisima.

Uz članak 41.

Predmetnim člankom utvrđuje se da će Vlada Republike Hrvatske imenovati članove Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona, a članovi Nacionalnog vijeća imenovani na temelju Zakona o zaštiti na radu (»Narodne novine«, br. 71/14 i 118/14) nastavljaju s radom do imenovanja novih članova Nacionalnog vijeća za zaštitu na radu.

Uz članak 42.

Predmetnim člankom utvrđuje se da tri mjeseca nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu prestaje važiti Pravilnik o evidenciji, ispravama, izvještajima i knjizi nadzora iz područja zaštite na radu (»Narodne novine«, br. 52/84), obzirom na potrebna usklajivanja drugih tijela u odnosu na prestanak važenja navedenog Pravilnika.

Uz članak 43.

Predmetnim člankom propisuje se stupanje na snagu Zakona.

Zakona o zaštiti na radu s naglaskom na obvezu procjenjivanje rizika uzimajući u obzir poslove i njihovu prirodu. Također se u određenoj mjeri prekršajna odredba reducira u odnosu na ocjenu odgovara li procjena rizika postojećim rizicima na radu i u vezi s radom te odgovara li rizicima na mjestu rada, budući da tijelo nadzora nije uvijek u mogućnosti brzo i jednostavno utvrditi stvarne rizike na mjestima rada, njihovu veličinu i moguću prihvatljivost, naročito kada se radi o rizicima koji proizlaze iz određenih napora na radu. Također se vodilo računa da se ipak radi o „procjenjivanju“ rizika a ne o utvrđivanju njihove apsolutne veličine. Nadalje, proširena je prekršajna odredba za slučaj da u postupku izrade procjene rizika nisu sudjelovali radnici odnosno njihovi predstavnici (obveza iz članka 18. st. 5. Zakona o zaštiti na radu) čime se nastoji osigurati što aktivnije sudjelovanje radnika i njihovih predstavnika u postupcima procjenjivanja rizika, uz uvažavanje njihovih stavova o pojedinim rizicima (čl. 7. st. 3. Pravilnika o izradi procjene rizika, NN, br. 112/14), pa time, uz sudjelovanje svih drugih dionika sustava zaštite na radu kod poslodavca, i konkretni doprinos da procjena rizika odgovara rizicima na mjestu rada odnosno postojećim rizicima na radu i u vezi s radom.

Pri tome treba istaknuti odredbu članka 18. stavka 4. Zakona o zaštiti na radu po kojoj propusti učinjeni u postupku procjene rizika ne oslobađaju poslodavca obveza i odgovornosti u vezi sa zaštitom na radu.

Također se mijenja prekršajna odredba iz točke 4. na način usklađivanja sa izmjenama iz članka 17. ovoga Zakona.

Uz članak 31.

Zbog brisanja gore spomenutih odredbi Zakona o zaštiti na radu, članak 99. Zakona postaje članak 93. Predmetnim člankom se mijenja prekršajna odredba članka 99. stavka 1. Zakona o zaštiti na radu u odnosu na obveze ovlaštenih osoba za obavljanje poslova zaštite na radu, na način da je prekršajna odredba uskladena sa obvezama iz članka 82. stavka 2. Zakona o zaštiti na radu na koje se obaveze i poziva prekršajna odredba, tako da glasi „ako poslove zaštite na radu ne obavlja u skladu s odredbama ovoga Zakona i drugih propisa na temelju njega“, umjesto sada važeće formulacije koja glasi „ako poslove zaštite na radu ne obavlja u skladu s dobivenim ovlaštenjem“.

Uz članak 32.

Zbog brisanja gore spomenutih odredbi Zakona o zaštiti na radu, članak 100. Zakona postaje članak 94. Predmetnim člankom usklađuje se pozivanje u prekršajnoj odredbi Zakona.

Uz članak 33.

Zbog brisanja gore spomenutih odredbi Zakona o zaštiti na radu, članci 101. i 102. Zakona postaju članci 95. i 96.

Uz članak 34.

Zbog brisanja gore spomenutih odredbi Zakona o zaštiti na radu, članak 103. Zakona postaje članak 97. Predmetnim člankom se mijenja prijelazna i završna odredba iz članka 103. stavka 7. točke 3. Zakona o zaštiti na radu, tj. ispravlja se pogreška na način da u odnosu na članke 7., 8. i 9. Pravilnika o sadržaju plana uređenja privremenih i zajedničkih privremenih radilišta („Narodne novine“, br. 45/84) koji se odnose na iskorištavanje šuma, umjesto da se isključuje njihova primjena, propisuje se da se isti i dalje primjenjuju.

Uz članak 35.

Zbog brisanja gore spomenutih odredbi Zakona o zaštiti na radu, članci 104. do 106. Zakona postaju članci 98. do 100.

prevencije, primjenjuju se odredbe propisa donesenih temeljem Zakona o zaštiti na radu.

- Predlagatelj je odustao od promjene naslova iznad odredbi članka 64. Zakona o zaštiti na radu, jer je u konačnici zaključeno da sadržaj navedenih odredbi odgovara naslovu iznad članka.
- Prihvaćena je sugestija Saborskog odbora za zakonodavstvo da se propisi koje donosi ministar nadležan za zdravstvo, temeljem Zakona o zaštiti na radu, donose uz „prethodnu suglasnost“ ministra nadležnog za rad (koji izričaj je i sada na snazi u važećim odredbama), a ne uz „prethodno mišljenje“ kako je bilo navedeno u Prijedlogu zakona. U tom smislu je izmijenjen izričaj uz odredbe članka 16., 29. i 30. Prijedloga zakona, s ispravkom greške u članka 30. Prijedloga zakona u kojem je umjesto brojke „15“ trebala stajati brojka „16“.
- Ukinju se odredbe vezane za osnivanje, djelatnost, ustrojstvo, upravljanje i rukovođenje u Zavodu za unapređivanje zaštite na radu te se dopunjaju odredbe kojima Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava nastavlja obavljati poslove toga zavoda.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Povjerenstvo za zakonodavstvo, kolektivne pregovore i zaštitu prava Gospodarsko-socijalnog vijeća je na 75. sjednici održanoj 03. svibnja 2018. raspravljalo o Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu te je u vezi s tim donijelo mišljenje:

- Vlada RH, Savez samostalnih sindikata Hrvatske, Matica hrvatskih sindikata, Hrvatska udruga radničkih sindikata i Hrvatska udruga poslodavaca podržavaju donošenje Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu,
- Nezavisni hrvatski sindikati ne podržavaju donošenje Nacrtu prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu,
- Savez samostalnih sindikata Hrvatske, Matica hrvatskih sindikata i Hrvatska udruga radničkih sindikata su dostavili izdvojeno mišljenje u odnosu na članak 4., 13., 17. i 18. Prijedloga zakona,
- Hrvatska udruga poslodavaca je dostavila izdvojeno mišljenje u odnosu na članak 17. Prijedloga zakona te predlaže dopunu članka 21. Prijedloga zakona na način da se Zakonom utvrde zadaće medicine rada.

Prijedlozi odnosno protivljenja Prijedlogu zakona iz izdvojenih mišljenja sindikalnih središnjica (izuzimanje fizičkih i samozaposlenih osoba od primjene Zakona o zaštiti na radu, broja radnika sposobljenih za pružanje prve pomoći, broj sati obnašanja dužnosti povjerenika radnika za zaštitu na radu vezano uz tjednu naknadu plaće) nisu prihvatljivi, a jedan dio prijedloga se odnosi i na pitanja koja nisu predmetom Prijedloga zakona (način izbora povjerenika radnika za zaštitu na radu).

Povećanje broja sati u tjednu za naknadu plaće povjereniku radnika za zaštitu na radu nije prihvatljivo iz razloga što je ta pitanja, prema važećoj odredbi, moguće drugačije urediti kolektivnim ugovorom.

Razlozi neprihvatanja ostalih prijedloga sindikata obrazloženi su u nastavku koji se odnose na prijedloge i mišljenja iznesena na 8. plenarnoj sjednici Hrvatskoga sabora.

Predlagatelj Zakona ne prihvata niti prijedlog Hrvatske udruge poslodavaca da se Zakonom dopune zadaće medicine rada jer su ta pitanja uredena propisima iz djelokruga zdravstvene zaštite, a pored toga važeći Zakon o zaštiti na radu aktivnosti medicine rada u svrhu provođenja toga zakona uređuje u odredbama članka 36., 39., 40., 63., 64., 80. i 81.

IV. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE OVOGA ZAKONA

Temeljem ovoga Zakona s danom 1. siječnja 2019. godine, Zavod za unapređivanje zaštite na radu prestaje s radom. Za isti je u 2019. godini u Državnom proračunu za 2018. i projekcijama za 2019. i 2020. godinu planirano 5.850.000 kn i to na pozicijama A877001 Administracija i K877002 OP, a u 2020. godini 5.375.000 kn te je predviđeno da sva sredstva i postojeće zaposlenike preuzima Ministarstvo rada i mirovinskog sustava. Poslove koji proizlaze iz Zakona obavljat će postojeći zaposlenici u okviru svog redovnog radnog vremena za što su plaće osigurane na Administraciji. Slijedom toga što će to raditi postojeći zaposlenici nije potrebno osigurati nikakav dodatna sredstva u Državnom proračunu. Zbog ukidanja Zavoda za unapređivanje zaštite na radu očekuju se uštede jer neće trebati osigurati sredstva za naknade članovima Upravnog vijeća Zavoda te se također očekuje smanjenje administrativnih troškova, ali te uštede u ovom trenutku nije moguće procijeniti.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU OVIM KONAČNIM PRIJEDLOGOM U ODNOSU NA ONA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU RAZLIKE NASTALE

Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu razmotren je i raspravljen na sjednicama radnih tijela te na plenarnoj sjednici Hrvatskoga sabora.

Saborski odbor za rad, mirovinski sustav i socijalno partnerstvo je prihvatio Prijedlog Zakona sa sugestijom da bi do drugog čitanja trebalo jasnije i preciznije definirati odredbe po kojima se izuzimaju samozaposlene osobe i obrtnici od primjene Zakona o zaštiti na radu.

Saborski odbor za zakonodavstvo iskazao je primjedbu na izričaj „dokumentirane informacije“, uz članak 6. Prijedloga zakona (smatrajući da nije dovoljno jasno što se pod tim pojmom podrazumijeva), te iskazao mišljenje da bi se provedbeni propisi temeljem Zakona o zaštiti na radu trebali donositi uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za rad (izričaj koji je i sada na snazi temeljem važećeg zakona), a ne uz prethodno mišljenje kako je navedeno u Prijedlogu zakona.

Na 8. sjednici Hrvatskoga sabora, održanoj 25. svibnja 2018. godine, donesen je zaključak kojim se prihvaća Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu.

Konačni prijedlog zakona razlikuje se u odnosu na tekst Prijedloga zakona u slijedećem:

- Dopunjena je odredba članka 4. Prijedloga zakona u predloženom stavku 4., u kojoj se navodi da se pri obavljanju pojedinih specifičnih poslova zaštita na radu uređuje; umjesto u Prijedlogu zakona „posebnim zakonima“ sada u Konačnom prijedlogu „posebnim propisima ili priznatim pravilima zaštite na radu“, čime predlagatelj Zakona smatra da će se otkloniti određene nejasnoće i pogrešna tumačenja u provedbi te odredbe. Kako se radi o provedbi pravila zaštite na radu pri obavljanju pojedinih specifičnih poslova u specifičnim djelatnostima (oružane snage RH, policija, vatrogasci, pirotehničari i dr.), očekivano je da su ta pravila u najvećoj mjeri već regulirana (ili će se u perspektivi u određenom dijelu regulirati) prvenstveno posebnim propisima odnosno priznatim pravilima zaštite na radu (pravila struke, zahtjevi normi i sl.), a ne „posebnim zakonima“ (zakoni ne reguliraju konkretnu tehničku provedbu pravila zaštite na radu) kako je navedeno u Prijedlogu zakona. Iz tog razloga je i promijenjen izričaj radi jasnoće i jednoznačnog tumačenja. Na sve ostale aktivnosti i poslove gdje ne postoje specifičnosti koje bi bile u koliziji s općim načelima

Zakona o zaštiti na radu, s napomenom da ministar nadležan za zdravstvo uz suglasnost ministra nadležnog za rad donosi propis kojim će regulirati najmanji broj sati koje specijalist mora provesti na mjestu rada kod poslodavca.

Prijedlozi i mišljenja iznesena na 8. plenarnoj sjednici Hrvatskoga sabora uglavnom su se odnosila na smanjenje broja osposobljenih radnika za pružanje prve pomoći, na smanjenje učestalosti održavanja sjednica odbora za zaštitu na radu i na odredbe Zakona u odnosu na obrtnike (kada obrt obavlja sam) i samozaposlene osobe, kojima se te kategorije izuzimaju od određenih obveza prema Zakonu o zaštiti na radu.

Zakonom se utvrđuje da se izuzimanje ne odnosi u okolnostima kada za navedene kategorije obavljaju određene aktivnosti osobe na radu i kada zajedno s drugom osobom ili s više drugih osoba obavljaju radove na istom mjestu rada (sadašnja odredba članka 76. Zakona o zaštiti na radu koja nalaže obvezu koordinacije zajedničkih aktivnosti).

Iz prethodno navedenog je razvidno da je intencija Zakona ne nametati obveze obrtnicima i samozaposlenim osobama, a time i rizik od mogućih sankcija, kada sami izolirano kao pojedinci obavljaju određene poslove na svojim mjestima rada jer su već i prema Ustavu RH dužni voditi računa o vlastitoj sigurnosti i zaštiti zdravlja.

Nadalje, predlagatelj Zakona smatra da primjedbe u odnosu na smanjenje pojedinih obveza nisu prihvatljive, već je mišljenja da takve redukcije neće utjecati na stupanj sigurnosti na mjestima rada, a vezano za obveze o osposobljavanju za pružanje prve pomoći ovim Zakonom se i propisuje da broj osposobljenih radnika ovisi i o broju lokacija poslodavca, smjenskom radu i drugim organizacijskim okolnostima kod poslodavca (članak 13. Zakona).

Također nije prihvatljiva primjedba Saborskog odbora za zakonodavstvo po kojoj bi trebalo doraditi izričaj „dokumentirana informacija“ (u smislu dokaza o sudjelovanju radnika odnosno njihovih predstavnika u procjenjivanju rizika – članak 6. Zakona), jer je taj pojam definiran u drugim službenim dokumentima (primjerice HNR EN ISO 9001: 2015 te HRN ISO 45001:2018) koji se odnosi na bilo kakvu dokumentaciju u pisanim (papirnatim) ili elektroničkom obliku koja uključuje i odgovarajuće zapise. O tome je predlagatelj Zakona dostavio očitovanje Saborskom odboru za zakonodavstvo.

